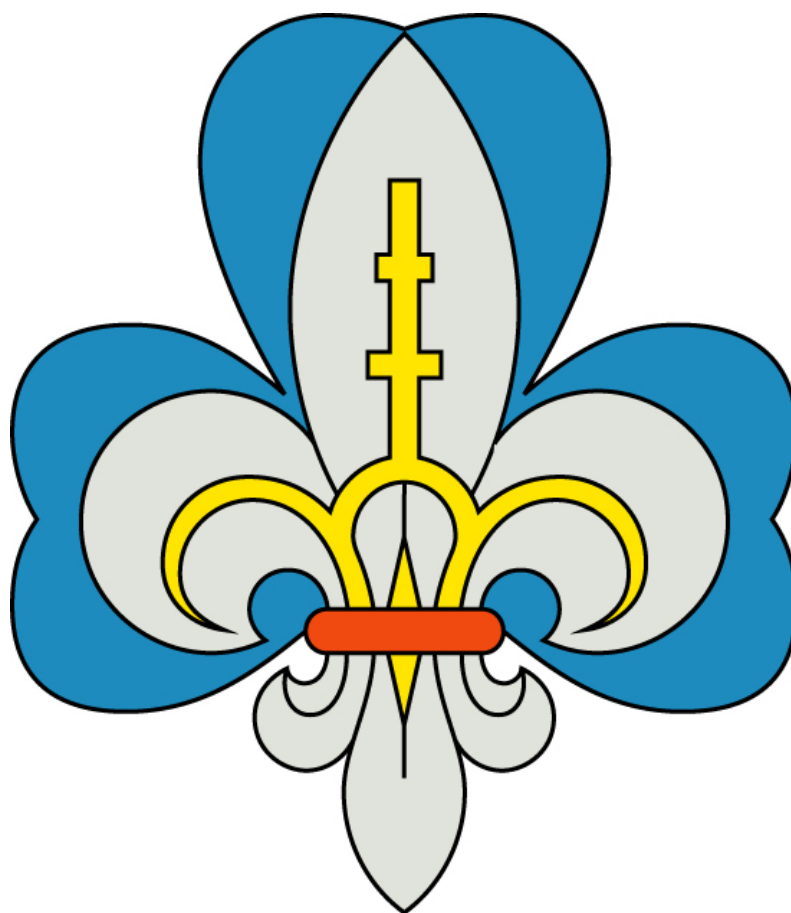

Milan Rúžička - Líša

4.chlapčenský oddiel Bratislava ide na tábor 1946

Slovenský skauting
Historická komisia
2026

2

Spracované podľa pozostalých poznámok, písaných v tábore tužkou do útržkového bloku. Zápisy do 10.VII., sú písané Slonom - Jánom Rúžičkom. 10.VII. som prevzal tužku ja a písal som si tento denník až do konca táboru sám. Mali sme úmysel písať spolu denník, ale potom sme si ho písali každý sám, lebo sme robili často odlišné veci.

Popis tábora, ktorý bude nasledovať nebude úplne podľa skutočnosti, lebo by nebol tak zaujímavý, preto tam budú i vymyšlené príhody.

Líša.

3

Úvod, neboli cesta do tábora.

7.VII.1946.

12 chlapcov sa chystalo na tábor. Na tom by ešte nebolo nič takého, že sa chystali na tábor, veď z každého skautského oddielu išla aspoň polovina chlapcov na tábor, lenže v tom bol ten háčik, že všetci išli iba po prvý raz na spoločný skautský tábor, ani vedcu nevynímajúc, a preto ten ich tábor i tak vyzeral.

Ako vyzeral, to sa dozviete neskôr.

Teda títo 12 chlapci, sbalili najskôr svoju batožinu doma a potom odišli do klubovne urobiť posledné prípravy k odcestovaniu. Sbalené bedne pripravili pekne, aby sa ráno mohli iba hodiť na vozík, pridať batožinu a ísť. Veľké bedne odviezli už teraz na stanicu a podali ich ako spoluzavazadlo.

Na druhý deň ráno o pol šiestej sa rojili 12 skauti na dvore klubovne 4 oddielu. Okrem nich tam boli ešte nejakí "cibíli", ktorí prišli pomôcť.

Teda Vám ich predstavím:

Ai - fuzač, čili vedca tábora, ktorý sa objavil až na nádraží.

Stydlin - ktorý spolu so svojim starším brácom v civilii doviezli vozík na batožinu.

Sejk-Mrcha - pôvodca mnohých veselých príhod.

Rubi Mastnáhuba - neskorší radca "Plchov" Papánek - postrach tábora.

Pepek - čili technický poradca tábora, ktorý mal na starosti technicky vybaviť tábor takými vecmi ako sekery, klince a pod.

Dony - t.zv. hospodár tábora, ktorý jak živ nemal v poriadku svoj sklad potravín a vždy niečo sŕhadával. Tiež táborový kroni-

4

kár, ktorý nemal nikdy kroniku napísanú a ešte po tábore ju dopisoval Rubi.

Mača - najmenší a myslím najmladší účastník tábora.

Doktor - ináč tiež cez tábor Krivohubka, lebo po nešťastí, ktoré ho stihlo na ceste do tábora mu zostala na pamiatku huba nakrivo.

Slon - večný ulievák, ktorý niekedy nešiel na žiadny výlet a radšej si zobral službu v tábore, ale zato rád chodil do dediny nakupovať, lebo sa zadarmo napil mlieka a najedol hrušiek.

Vavák - priemerný skaut a t.zv. čundrák.

Líša - neboli já, pisateľ týchto riadkov.

Keby ste išli v ten deň ráno po Štefaničkovej kove ulici v Bratislave, uvideli by ste ako putuje hora k mohamedovi. / Podľa poverkadla, keď neide hora k mohamedovi musí mohamed k hore. / Tou horou bol totiž náš vozík obložený batožinami.

V predu boli zapriahnutí dvaja šoférovia vzadu tlačili šiesti a tak utvorili zadný náhon. Zbytok sa terigal za nimi.

Totíž aby som pravdu povedal nie kompletne zbytok ale časť zbytku. Boli to dvaja lenivci, ktorí vyhovárajú sa na to, že budú zbierať spadlé veci, pohodlne si šlapali s rukami vo vaškoch. Potom tam bola cyklistická složka tábora, zastúpená jedným bicyklom a mnou. / Druhá cyklistická složka čakala v N.M. n/V.

Ai, ako posledný člen výpravy mal prísť na stanicu za nami. Zoklubovny si totižto odišiel pre kufor.

Doterigali sme sa na stanicu, kde sme poskladali batožinu na jednu kopy a čakali

Aia.

5

Ai sa dohrnul po dlhšom čakaní a bolo vidieť, že bol naštvaný. Pýtali sme sa na príčinu jeho hnevu, ale on, že teraz nie je na to čas az vo vlaku.

Teraz sa rozprúdila čulá šonba za dopravením zavazadiel do vlaku. Šejk-Mrcha, Stydlín dlín, jeho brácha a Dony sa odobrli poďat naše podsady ako spoluzavazadlo, lenže tu nás stihol pech č.2./Pech č.1. sa stal ~~xiavi~~ Aiovi, ale o tom potom./Nakoľko bola nedela bolo zatvorené a mali otvoriť až o 9 h. *minúty*

Rada starších rozhodla zanechať podsady na nemilosť v Bratislave. Preto ich Stydlínov brácha musel doviesť do klubovne.

Ostatní zatiaľ nosili debničky, krabice, pytle, batohy, debne, pytliská, rošty do pecí, a samé balíčkovité a objemné útvary. Ja, čili Líša som sa terigal sem tam s mojím bicyklom, až sa ho ujal Ai a dal ho do podateľny./Vlastne kolo bolo už včera podané./Práve sme hodili do našich kupé posledné zbytky batožín a vlak sa pohýnal.

Cestou sme sa dozvedeli, že Ai sotva vykročil z dverí bytu, vysypal celý obsah kufra na schody a tak sa zdržal.

V jednom kupé bola väčšina s Aiom a v druhom sme boli iba Stydlín s harmonikou, Šlon Doktor, Šejk-Mrcha, Vavak s mandolínou a já s kytarou. Hráli sme a spievali, žak, že okrem nás nebolo vo vagone nikoho, heci ostatné vagóny boli preplnené, to nás uchránilo od toho, že by sme museli vstávať a ponukať starším miesto. Tente fakt nám ale neuznávali v susednom kupé a neprestávali na nás klopať, aby sme už prestali.

Doktor im chcel čosi cez otvorené okno zakričať a vtom...No počkajte toto Vám popíšem podrobnejšie.

Teda Doktor sa vyhol z okna. Šejk-Mrcha sa

6

zapodieval čímsi v svojom batohu a ostatní išli vynadať susedom, že čo nás rušili v prevádzovaní hudby. Já som sa chystal jest. Vybalil som si konzervu a chleba a otváral som ju. V tom som počul za sebou krátke šuchnutie, už som chcel zakričať: "Doktore daj pozor lebo vypadneš", keď som sa obzrel.

Vieta čo som videl? To si neviete predstaviť. Prvá moja myšlienka bola, že sa Doktorovi pošmykly nohy a stratil rovnováhu. Bol totiž prehnutý cez pás z okna von a tam balancoval rukami a vo vlaku nohami. Skočil som k nemu a zachytil ho, aby nevypadol a ťahajúc ho rýchlo dnu zbadal som, že krváca na hlavu, úplne ako keby dostal po hlavu. Vtiahnuť ho dnu, postavil som ho a čo to?, klesol mi k nohám. Chytím ho, pozriem do tváre, -omdletý. Kľádúc ho nahlavicu, kázal som na smrť bledému Sejkovi, zavolať Aia s lekárkárničkou. Podložil som Doktorovi hlavu a Ai sa prihrnie s otázkou: "Čo je?". Pokiaľ ošetroval Doktora, vyličil som mu stručne čo sa stalo. Rýchlo mu dal studené a mokré obklady na krvácajúce ucho a nechali sme ho na pokoji ležať.

Chvilami otváral oči, chvíľami ležal úplne bez vlády, ale asi za 5 minút sa prebral. Prvá jeho otázka bola: "Čo sa stalo". Túto otázku opakoval až do tábora asi 50 krát. Potom sme ho opatrne posadili. Čím ďalej mu bolo lepšie, ale stále bolo na nom vidieť, že bol poriadne tuknutý.

Keď videl Ai, že je Doktor mimo nebezpečia išiel von. Keď som prišiel za ním hoveriac: Aie, Sejk Ti je bledý ani smrť, "zarazil som sa, lebo on bol ešte bledší.

Ostatní chlapi držaní súc Aiovým nariadením, ošat na miestach sa po celý čas nekazovali. Až potom sa prichádzali pozrieť na stále malátneho Doktora.

7

Ako sa iste pamätáte pred tým, než sa to Doktorovi prihodilo, chystal som si chlieb a konzervu a Šejk tiež niečo na jedenie. Teraz po nebezpečí som si sadol a chutne zajedal, Šejk na jedlo ani nepozre a vidiac ma s takou chuťou jest, podotkol: "Človek musí byť poriadny mäsiar, aby po tomto môhol jest, ja by som nebol schopný dať do ust ani kusok. Čudujem sa Ti, že to môžeš s takou chuťou jest". Nedal som sa vyrušiť jeho rečami a ďalšími narážkami o masovom vrahovi wehrvolfovi a človekovi bez citu, ktorý sa krmí, keď druhému tečie krv, a dojedol som svoj podiel.

Na nasledujúcej zastávke, doniesli chlapci vedu do všetkých voľných šialok a začali sme "Doktora omývať a čistiť.

Než sme dojeli do Nového Mesta n/Váhom už bol ako tak schopný chôdze, ale stále sa pýtal: "Čo sa stalo?". Ai s ním išiel na taxíku do N.M. k lekárovi, ostatní po vyložení vecí z vlaku, čo sa dialo rekordnou rýchlosťou, lebo vlak stál iba dve minuty, prete sme začali vykladať veci ešte než vlak stál až dovtedy, keď sa rozjíždal. Veci po odchode vlaku tvorili po oboch stranách koľajníc špalier od začiatku stanice až na koniec nic. Posberali sme teda všetky veci na koptu do kuta pri východe z nádražia.

Ai sa zatiaľ vrátil, zvestujúc, že Doktor po krátkom odpočinku bude môcť ísť na tábor a že dvaja tu majú počkať, zakiaľ nepríde voz pre batožinu a ostatní pojdú k ním t.j. k jeho rodičom si odpočinúť. Slon a ja sme sa obetovali a ponúkli sme zostať pri veciach. Sľubili nás po dvoch hodinách t.j. asi o 1 h vystriedať.

Batožiny boli položené vedľa "buffetu", v ktorom bola hojná zásoba malinovky a podobných sladkých vodičiek. Tuto zásobu sme, na-

8

keľko bolo sparne, veľmi preriedili. Popíjajúc a debatujúc o výhliadkach na tábor, nám veselo ubiehal čas, že sme boli prekvapení, keď nás prišli vystriedať. Vystriedanie sme odmietli, lebo nám medzi iným prezradili, že o nedlho príde vôz pre batožinu.

O 2 h sa doterigal vôz spolu s ostatnou bandou a naložili sme celý náklad i seba. Pred domom Aiových rodičov sme pribrali Doktora a ostatný zbytok.

Doktora sme uvelebili na vrchu tak, aby nemôhol spadnúť a sedel u neho Mača a Stylín. Já som robil žiadny voj, nakoľko ostatní išli rýchlejšie než vôz a boli ďaleko vpred vpred.

Po ceste to s vozom ešte išlo dobre a tešili sme sa, že sa Doktor vezie, lenže naša *ale ho,* radosť bola predčasná, *le nie* ale o tom sme ešte nevedeli.

Cez Rakeľuby sme sa dostali do Kálnice, kde sme sa zastavili, aby sme uhasili smäd. Niektorí si dali pivčisko a niektorí sodu. Uhasiac smäd pokračovali sme pomalu v ceste. Hovorím pomalu preto, lebo sme museli zvedavým dedičanom a hlavne babkám rozprávať kam ideme, čo budeme robiť a podobné veci rozprávať. Naivné boly najmä otázky ako "A nebudete sa tam bát?", alebo "Veď Vám bude tam zima?" Myseli sme odpovedať tiež podobnými odpovedami: "Ale my sa nebojíme, veď sme chlapi!", alebo "Veď máme veľa diek a stany a sme teple oblečení, nemajte strach!"

Za dedinou sme sa dostali na hrboľatú cestu plnú jám a kamenov. Tu chudák Doktor sa celý natriasal, ale jemu to bolo jedno, bol ku všetkému apatický. Na túto cestu sme v duchu kliali, ale ďalej sme už nekľali, lebo sme nemohli najstť naľávky na túto cestu.

9

Cesta bola totiž vystriedaná horskou vý-
molvou stržou a riečňišťom potoka.

Keď sa cesta veľmi zťažela, rozhodol sa kočiš
kočič sísť z nej a odbočiť na vedľajšiu lu-
ku. Žiaľbehu si nevybral ten najlepší pre-
jazd a neprajte si vedieť čo nasledovalo.
Bolo vlastne šťastie v nešťastí, ktoré nás
sledovalo celú cestu.

Vôz prednými kolami na lúke za kamenňmi a
zadné kolá boly na kamenoch, po potiahnutí
voza pravé zadné kolo sa sviezlo do kamena
dole a rup!! už bol celý vůz na hromade. Že
bol na hromade to by nebolo nič, ale horšie
bolo, že pod tou hromadou bol Doktor.

Vrhli sme sa útekem na trosky zavazadiel
a oslobodzovali kočiča zároveň s Doktorom.

Kočiš bol len na kraji, taže vôbec sa mu nič
nestalo, ale Doktor bol pod bednami a tyčia-
mi na hangár, ktoré vážily dobrých 60 kg.

Vytiahli sme Doktora, ktorý úplne apaticky
sa nechal odviešť nabok na trávnik nevedí
diac vôbec, čo sa s nám stalo. Postavili sme
vôz a po zistení vojnových škôd naložili
furu znova. Vojnové škody boly minimálne.
Iba harmonika, ktorá bola úplne na spodku fu-
ry stratila trošička fazenky, ale hrala
ďalej, hoci jeden ton hral stále a niektoré
nefungovaly. Stydlín - opatrovník tejto Do-
nyho harmoniky ju laskyplne zdvihol a zača-
čal vyluzovať rôzne zvuky tvrdiac, že to je
piesnička "Vesele, jen vesele".

Keď sme Doktora zdvihli, že ho podpieraním
povedieme, začal sa hrabať znova na vůz ho-
ci bolo pravdepodobné, že sa znova vykotíme.
Na domluvy, že sa môže znova vykotit len nie-
čo zamrmlal.

Já som bol blažený, že som si svoju kytaru
niesol v ruke, lebo by som jej môhol vystre-
jit slávnostný pohreb.

10

Teraz už nám bolo veselšie smiali sme sa tomu vykoteniu, ale smiali sme sa predčasne, lebo po príjemnej ceste na luke, sme boli nuteň z luky sísť na cestu, čo sa dialo po šiknom sráze. Kočiš sa tam hnal ako blázon a vý výsledok bol, vykotenie č.2/Spolu to bol už pech č.6./Teraz na šťastie Doktor vyletel z voza na protilahlý breh cesty a všetok náklad i klad iba pod neho.

Zistenie týchto vojnových škôd bolo už horšie. Cuker sa rozsypal, kandla s masťou otvorila a masť vyliala na moju, ale práve moju tornu. Spačkoval som jedna radosť a chlapi ma utešovali: "Líšo, Ty to máš dobré, máš aspon impregnovanu a nepremokavu tornu." Títo utechu som musel vyvrátiť tým, že od chrbetnej strany na tornu neprší a já ju mám práve od chrbta zamastenu. Ale aspon som si na mastil remienky od torny a zamastil ruky a pri horlivom odstraňovaní masti. Ostatné vojnové škody byly minimálne a maličké, ako napríklad to, že sa trochu zohla hlavne mojej vzduchovky bola počítaná medzi minimálne škody. /One to totiž bolelo len mna a nie všetkých ako tá strata masti./

Dalšia cesta bola v znamení obav a strachu pred pádom. Doktor už nebol na voze lebo sa mu predsa trochu rozjasnilo, že here to jaksi nie je všetko v bezpečí, preto sa nechal podpierať Stydlínom a Donym.

Teraz sme cestovali po šiknom svahu a preto bolaa cesta šikmá, museli sme preto podpierať vóz. Ja som dal moju kytaru a kole Mačiatkovi niest' a sám som išiel spolu s ostatnými udržiavať vóz v rovnováhe.

Naraz nám cestu prehradila veľká priekopa a sedliak, ktorý nás viezol povedal, že ďalej neide, lebo si môže i kole zlomiť. Co sme mali robiť. Složili sme veci z voza a pustili kočiša domov.

77

Horšia vec už bola, že sa pomalu chýlilo k v ečeru a začalo poprchať.

Veci, ktoré by mohli zmoknúť sme poprikryvali slamnými a začali sme nosiť blíž k neurčitému cieľu.

Ai sa vydal vyhľadať vhodné miesto a nakázať nám pomalu nosiť veci tým smerom, ktorým išiel.

Vždy jeden zostal u vecí dole a jeden hore a ostatní nosili. Po chvíľke sa striedalo. Nosili sme ťažké bedny, rešty a slovom všetky táborové veci, ktorých bolo veľa. Začali sme nosiť najprv na jednu stanicu, ktorá bola pod mohutnými stromami v peknom údolí. Keď bolo dosť vecí v tejto stanici, rozdelili sme sa a nosili sme jedna skupina k prvej, vlastne druhej stanici a druhá skupina k celkovo tretej stanici. Vecí len málo ubudalo, ale zato síl ubudalo oveľa viacej.

Tento večer iste nevymizne ani jednému účastníkovi tohoto tábora z pamäte. Koľko fyzickej a i duševnej námahy stále každého než dovliekol to bremeno na tu stanicu a v tejto vážnej chvíľke sa nenašlo ani jedného ulieváka, každý pracoval ako vládca, ale nestabililo to na taku veľku hromadu vecí.

Zvlášť, keď sme sa rozdelili na tri časte, z ktorých jedna doniesla veci na štvrtú stanicu, ktorá bola konečná a tu z donesených vecí za stále vzrastajúceho dažďa stavala pre tých, ktorí nosili stany. Keď už bola tma, mali v dočasnom tábore už všetci svoje veci, a všetci boli hore, iba ja som sa metal dole a prikrýval veci plachtami.

Chcel som ísť nakoniec za ostatnými, ale nie a nie najst' cest kade íšli. Volal som písal som, ale nič. Rozhodol som sa teda, že nebudem v daždi chodiť, ale schovám sa i s batohom a bicyklom pod celtu, ktorou boli prikrýté veci. Uvelebil som sa na veciach, prikrýjuc najskôr

12
bicykel s batohom. Z bedny som vytiahol niekoľko slamníkov a podestlal podomna. Počudlne som sa vybavil a tu mi začalo škvrkať v žaludku, ale povedal som si: "Milý brášku teraz k vôli nejakému žaludku nebudem vylietkať a rozbaľovať po tme batoh. Pomalu som zaspával, keď počujem kroky. "Sláva aspon sa dostanem do tábora", myslím si, "počkám až príde sem a potom pôjdem s ním here."

Kroky sa priblížili a nečie ruky začali šmátrať po plachte a zrazu ju so mňa strhly. Zareval som a vyskočil dokonale prebratý sprchu dážďovou. Bol to Rubi, a ukrutne sa zľakol, keď som zareval. Spýtajú sa ho po čo desiel odpovedal, že práve po túto plachtu, lebo im fuka do hangáru.

Vylíčil som mu moje bludenie a povedal som mu, že idem s ním. Sbalil som bicykel s batohom zaveseným vez tyč a vliekol som sa do strmého kopca za Rubim, hromžiac na tmú, cestu tu a bicykel, ktorý robil so mnou čo chcel. Batoh ho ťahal na jeden bok a já na druhý, niekedy získal prevahu batoh a vtedy som sa poručal v tú stranu, niekedy som si vydobyl prevahu ja a te som sa ocitol zasa pod bicyklom. a práve v tých miestach kde som padal, ako by napotvoru rástly prhlavy a viete si predstaviť čo to je v krátkych gatiach do nich sletieť.

Here ma privítali s veľkým revom smejúc sa mi zpod teplých stanov. Kolo som hodil pod kríky a hodlal som si postaviť stan. Lenže beda, všetko bolo mokré a na okopávanie jarkev nebolo ani pomyslenie. Postavil som si aspon malú striešku do ktorej mi tieklo. Keď to uvidel Slon, urobil veľkomyselný krok a prijal ma do jeho suchého stanu.

Hodil som si tam batoh a ešte som trochu prehlbil jarky okolo. Slon zatiaľ upravil miesto na ležanie.